

Υπόθεση C-401/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

30 Ιουνίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Tribunal Judiciaire de Metz (Γαλλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

26 Μαΐου 2023

Προσφεύγον:

Caisse autonome de retraite des chirurgiens-dentistes et des sages-femmes (CARCDSF) [Ανεξάρτητο Συνταξιοδοτικό Ταμείο Χειρουργών-Οδοντιάτρων και Μαιών]

Καθού:

E... D...

ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

προς το

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

την 26η Μαΐου 2023

Αιτούν Δικαστήριο:

Tribunal judiciaire de METZ (πρωτοδικείο METZ), τμήμα υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης [παραλειπόμενα]

Διάδικοι:

Προσφεύγον: CAISSE AUTONOME DE RETRAITE DES CHIRURGIENS-DENTISTES et des SAGES-FEMMES (CARCDSF) – (ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΩΝ-ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΩΝ και ΜΑΙΩΝ) [παραλειπόμενα] ΠΑΡΙΣΙ [παραλειπόμενα]

Καθού: E... D..., κάτοικος Moselle [παραλειπόμενα]

1 [παραλειπόμενα] Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 1.1 Ο E... D... εργάζεται ως χειρουργός-οδοντίατρος στο γαλλικό έδαφος, στη Moselle [παραλειπόμενα].
- 1.2 Υπό την ιδιότητά του αυτή υπέχει, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου L 111-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, υποχρέωση υπαγωγής και συνακόλουθης καταβολής εισφορών στο CARCDSF για το συνταξιοδοτικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.
- 1.3 Ο E... D... αμφισβητεί την υποχρέωση αυτή και δεν κατέβαλε τις υποχρεωτικές εισφορές για τα έτη 2019 και 2020.
- 1.4 Το CARCDSF κάλεσε με έγγραφες οχλήσεις τον E... D... να καταβάλει τα ποσά που αντιστοιχούσαν στην υποχρέωση ασφάλισης και στη συνέχεια εξέδωσε δύο διαταγές πληρωμής εις βάρος του.
- 1.5 Ο E... D... άσκησε ανακοπή κατά των εν λόγω διαταγών πληρωμής και προσέφυγε ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου σχετικά με την αμφισβήτηση της υποχρέωσης αυτής.
- 1.6 Ο E... D... υποστηρίζει ότι το εθνικό δίκαιο που του αντιτάσσεται αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης, σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, και ζητεί από το δικαστήριο να υποβάλει προδικαστικά ερωτήματα στο ΔΕΕ.

2 Εφαρμοστές στη διαφορά διατάξεις

- 2.1 Το άρθρο 56 [πρώτο και δεύτερο εδάφιο] ΣΛΕΕ που προβλέπει ότι [παραλειπόμενα]: *Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Ένωσης απαγορεύονται όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο του αποδέκτου της παροχής. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δύνανται να επεκτείνουν το ευεργέτημα των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και σε υπηκόους τρίτου κράτους που παρέχουν υπηρεσίες και είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Ένωσης.*
- 2.2 Το άρθρο L 111-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει τα εξής:

Η κοινωνική ασφάλιση βασίζεται στην αρχή της εθνικής αλληλεγγύης.

Διασφαλίζει, για κάθε πρόσωπο που εργάζεται ή διαμένει στη Γαλλία κατά τρόπο σταθερό και νόμιμο, την κάλυψη των δαπανών ασθένειας, μητρότητας και πατρότητας καθώς και των δαπανών οικογενειακών βαρών και αυτόνομης διαβίωσης.

Προστατεύει τους εργαζομένους έναντι κινδύνων που ενδέχεται να μειώσουν ή να εξαλείψουν το εισόδημά τους. Η προστασία αυτή επιτυγχάνεται μέσω της υπαγωγής των ενδιαφερομένων σε ένα ή περισσότερα υποχρεωτικά συστήματα.

Διασφαλίζει την κάλυψη των δαπανών υγείας, στήριξης της αυτόνομης διαβίωσης, τη χορήγηση παροχών κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως επιδομάτων γήρατος, τη χορήγηση παροχών λόγω εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών καθώς και τη χορήγηση οικογενειακών παροχών στο πλαίσιο του παρόντος κώδικα, υπό την επιφύλαξη των όρων των διεθνών συμβάσεων και των διατάξεων των ευρωπαϊκών κανονισμών.

3 ΣΚΕΠΤΙΚΟ της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

3.1 Η οργάνωση της λειτουργίας της κοινωνικής ασφάλισης, και εν προκειμένω των συστημάτων πρόνοιας και συνταξιοδότησης, προκύπτει από την αρμοδιότητα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το άρθρο 153 ΣΛΕΕ, οπότε το γαλλικό κράτος μπορεί να καθορίζει στο εθνικό του δίκαιο τους κανόνες σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων αυτών και ιδίως το ζήτημα της υπαγωγής των οικείων προσώπων σε ασφαλιστικό σύστημα από την οποία απορρέει η υποχρέωση καταβολής εισφορών.

3.2 Η αρμοδιότητα αυτή των κρατών μελών πρέπει ωστόσο να συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται στα άρθρα 56 έως 62 ΣΛΕΕ.

3.3 Η προβλεπόμενη από το άρθρο L 111-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης υποχρέωση υπαγωγής και καταβολής των σχετικών εισφορών, εν προκειμένω στο σύστημα συνταξιοδότησης τη διαχείριση του οποίου έχει αναλάβει το CARCDSF, συνιστά απόκλιση από την ελευθερία παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται στα άρθρα 56 έως 62 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι στερεί από τον πρόσωπο που καταβάλλει εισφορές την επιλογή άλλης ανάλογης παροχής ή καταλληλότερης για την κατάστασή του.

3.4 Η εθνική αυτή διάταξη ως περιορίζουσα την κατοχυρωμένη αρχή του δικαίου της Ένωσης πρέπει να συνιστά επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει διαμορφώσει το ΔΕΕ με τη νομολογία του, από τα οποία προκύπτει ότι πρέπει να είναι δικαιολογημένη, αρκούντως κατάλληλη για την επιδίωξη του σκοπού, εν προκειμένω της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συνταξιοδοτικού συστήματος, με συνέπεια και συστηματικότητα, και τέλος να θεσπίζει τα απολύτως αναγκαία μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

3.5 Ο Ε... D... νομιμοποιείται να αμφισβητήσει τη συμβατότητα του εθνικού δικαίου που του αντιτάσσεται, εν προκειμένω την υποχρέωση καταβολής εισφορών σε συγκεκριμένο υποχρεωτικά ταμείο, το CARCDSF, κατ' εφαρμογήν του άρθρου L 111-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, με το δίκαιο της Ένωσης.

- 3.6** [Τα άρθρα 19, παράγραφος 3, ΣΕΕ] και [το άρθρο] 267 ΣΛΕΕ παρέχουν στα εθνικά δικαστήρια τη δυνατότητα, σε περιπτώσεις αποφάσεων κατά των οποίων μπορεί να ασκηθεί προσφυγή εσωτερικού δικαίου όπως εν προκειμένω, να υποβάλουν στο ΔΕΕ προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος πράξεων των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης.
- 3.7** Δεν είναι εις γνώση του δικαστηρίου η ύπαρξη νομολογίας του ΔΕΕ ως προς τη συμβατότητα της απορρέουσας από το εθνικό δίκαιο υποχρέωσης υπαγωγής σε γαλλικό συνταξιοδοτικό σύστημα και καταβολής των σχετικών εισφορών υπό το πρίσμα της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη της προβαλλόμενης από τον [ED] αιτίασης σχετικά με τη συνεχιζόμενη ελλειμματική κατάσταση του επίμαχου συστήματος. Συναφώς, το CARCDSF δεν υποδεικνύει αποφάσεις του ΔΕΕ επί του θέματος αυτού.
- 3.8** Η αμφισβήτηση [παραλειπόμενα] από τον E... D... της υποχρέωσης υπαγωγής σε ασφαλιστικό σύστημα και καταβολής των σχετικών εισφορών μέσω του προβαλλόμενου λόγου περί ακυρότητάς της υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης που προβλέπει την ελευθερία παροχής υπηρεσιών, μπορεί να επιλύσει τη διαφορά που συνίσταται στις ασκηθείσες από τον ενδιαφερόμενο ανακοπές κατά δύο διαταγών πληρωμής για την καταβολή εισφορών στο υποχρεωτικό συνταξιοδοτικό σύστημα για τα ημερολογιακά έτη 2019 και 2020.
- 3.9** Το επίμαχο εν προκειμένω περιοριστικό μέτρο στηρίζεται στην ανάγκη διασφάλισης της χρηματοοικονομικής ισορροπίας των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, εν προκειμένω των συνταξιοδοτικών, η οποία αποτελεί κοινό σκοπό του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου.
- 3.10** Ο σκοπός αυτός δεν επιτυγχάνεται λόγω των επαναλαμβανόμενων ελλειμμάτων που διαπιστώνονται, για μεγάλο χρονικό διάστημα, και της χρήσης διαρκώς ανανεούμενων προσωρινών μέτρων, μέσω της δημιουργίας το 1996 ταμείου αποπληρωμής κοινωνικού χρέους (CADES) επιφορτισμένου με τον δανεισμό στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και την εγγύηση των δανείων αυτών με πόρους άλλους από τις κοινωνικές εισφορές [οι οποίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση] του κοινωνικού χρέους που του έχει μεταβιβασθεί, μέσω κυρίως της εισφοράς για την εξόφληση του κοινωνικού χρέους (CRDS) και μέρους της γενικής εισφοράς κοινωνικής ασφάλισης (CSG). Ιδρυθέν αρχικώς για την υλοποίηση της αποστολής του το 2009 το CADES συνεχίζει τη δράση του, με προβλεπόμενη μέχρι σήμερα ολοκλήρωσή της για το 2033, ενώ το εναπομένον χρέος ανερχόταν στο τέλος του 2022 σε 136 δισεκατομμύρια ευρώ, διαρκώς αυξανόμενο, και μάλιστα σε μια συγκυρία σημαντικής αύξησης των επιτοκίων των δανείων.
- 3.11** Διαπιστώνεται, ως εκ τούτου, ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα, τουλάχιστον από το 1996 έως σήμερα, και έως το 2033 όπως προβλέπεται, ο

υποχρεωτικός χαρακτήρας της υπαγωγής σε ασφαλιστικό σύστημα και καταβολής των σχετικών εισφορών δεν αρκεί για την επίτευξη του προβλεπόμενου στόχου χρηματοοικονομικής ισορροπίας των κοινωνικών λογαριασμών. Η υποχρεωτική αυτή υπαγωγή σε ασφαλιστικό σύστημα και καταβολή των σχετικών εισφορών περιορίζει το δίκαιο της Ένωσης που προβλέπει την ελευθερία παροχής υπηρεσιών, και η δικαιολόγηση της παρέκκλισης αυτής στηρίζεται σε έναν στόχο που επανειλημμένα δεν επιτυγχάνεται.

3.12 Πρέπει ως εκ τούτου να γίνει δεκτό ότι το ερώτημα του E...D..., ο οποίος βάλλει κατά της μη δυνατότητας χρήσης άλλου συνταξιοδοτικού συστήματος της επιλογής του, είναι κρίσιμο και ότι, ως εκ τούτου, εγείρονται αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του εθνικού συστήματος υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την ελευθερία παροχής υπηρεσιών, που καθιστούν αναγκαία την ερμηνεία από το ΔΕΕ μέσω προδικαστικής αποφάσεως.

3.13 Από τα τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα τα οποία ο E...D... ζητεί από το δικαστήριο να υποβληθούν στο ΔΕΕ μόνο δύο είναι κρίσιμα [παραλειπόμενα] [Τ]α ερωτήματα σχετικά με τη νομιμότητα και με την έννοια του αναγκαίου και λιγότερο περιοριστικού μέτρου δεν εντάσσονται στο πλαίσιο της αίτησης προδικαστικής αποφάσεως.

3.14 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η οποία παρατίθεται κατωτέρω, αναδιατυπώνεται [παραλειπόμενα].

3.15 [παραλειπόμενα] [διαδικαστικές λεπτομέρειες]

4 Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Το δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να απαντήσει στο ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το άρθρο 56 ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει την ελευθερία παροχής υπηρεσιών, την έννοια ότι αντιτίθεται στην προβλεπόμενη από το άρθρο L. 111-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης υποχρέωση υπαγωγής σε δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και καταβολής των σχετικών εισφορών, εν προκειμένω το σύστημα ασφάλισης γήρατος στο CARCDSF, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του κριτηρίου συνέπειας και, αφετέρου, του κριτηρίου συστηματικότητας στον βαθμό που το εθνικό περιοριστικό μέτρο επιδιώκει τη διατήρηση και τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, χωρίς ωστόσο ποτέ να επιτυγχάνει τον σκοπό αυτόν, οργανώνοντας απλώς τη διαχείριση επαναλαμβανόμενων ελλειμμάτων;

[παραλειπόμενα]